

VšĮ „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ džiaugiasi sėkmingai pasibaigusiais jubiliejiniais 125-aisiais Siauruko gyvavimo metais. Pasak įstaigos vadovo dr. Dariaus Liutiko jau treči metai iš eilės į Siauruko keliones pavyksta pritraukti daugiau kaip 25 tūkst. keleivių, auga kelionių skaičius, vykdomos įvairios kultūrinės veiklos. Plačiau apie praėjusius metus kalbamės su įstaigos vadovu.

• Kuo išskirtiniai buvo praėjusieji 2024 -ieji metai?

2024-ieji, jubiliejiniai Siauruko metai. Išskirtinis 125-erių metų Siauruko gimtadienis pažymėtas renginiais Panevėžyje, Anykščiuose ir Surdegyje. Panevėžyje buvo surengta tarptautinė konferencija, kurioje dalyvavo ne tik garbūs svečiai iš Lietuvos, bet ir užsienio šalių (Didž. Britanijos, Austrijos, Latvijos, Švedijos ir kt.) atstovai. Su šiomis šalimis bendradarbiaujame Europos geležinkelio paveldo išsaugojimo klausimais. 2024 m. Siauruku keliavo beveik 26 tūkst. keleivių, surengti 887 reguliarieji, užsakomieji, šventiniai ir trumpieji reisai bei reisai su drezina. Kalėdiniu siauruku keliavo apie 7500 keleivių, atlikta beveik 100 reisų.

Atitinkamai 2023 m. pervežta 26 tūkst. keleivių, surengti 848 reguliarieji, trumpieji, užsakomieji ir šventiniai reisai. 2021 m. man pradėjus dirbti įmonės vadovu Siauruku keliavo tuomet rekordinis keleivių skaičius – 14 460. Tačiau 2022 m. keleivių skaičius buvo net padvigubintas. Tai lėmė naujos kelionių programos, suintensyvinata įstaigos veikla. Tiek 2024-aisias, tiek 2023-aisiais bei 2022-iaisiais metais pervežėme daugiau kaip 25 tūkst. keleivių ir tai yra geriausi rezultatai nuo įstaigos veiklos pradžios 2001-ųjų metų.

Praėjusiais metais, kaip ir 2023-aisiais bei 2022-aisiais pajamos iš veiklos siekė daugiau kaip 400 tūkst. Eurų. Palyginimui, 2021 m. iš veiklos buvo sugeneruota 163 tūkst. eurų pajamų.

• Kokie pagrindiniai Siauruko renginiai?

Jubiliejiniai 2024-ieji metai Siaurukui buvo itin turiningi. Naują kelionių ir pramogų ciklą Siaurukas pradėjo vasario mėnesį Užgavėnių traukiniu, vėliau sekė Atvelykio šventė, vaikų atostogų pradžios šventė „Sveika vasarėle!“ Pernai tradicinę Joninių šventę pakeitė didelio susidomėjimo sulaukusi gegužinė „90-ųjų diskoteka“ Rekstino miške.

Visą šiltąjį sezoną Siaurukas kvietė reguliariau reisu Anykščiai – Rubikiai – Anykščiai keliauti ir pramogauti prie Rubikių ežero, taip pat pasivažinėti trumpaisiais reisais Anykščiuose ir Panevėžyje bei išbandyti pramogas važiuojant rankine bei elektrine drezinomis.

Rudens sezoną Siaurukas pasitiko išskirtine Siauruko gimtadienio švente, vėliau sekė Helovino šventė ir net keturios Gastronominės kelionės iš Panevėžio į Anykščius. Dvi Božole jauno vyno šventės lapkričio mėnesį vyko Troškūnuose, o metus vainikavo jau ketvirtasis „Kalėdinis siaurukas“, šiemet vykęs tiek Surdegyje, tiek Panevėžyje.

Be tradicinių ir naujų kelionių, 2024 metai pasižymėjo ir gausiu kitų renginių skaičiumi. Praėjusiais metais VšĮ „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ depe atidaryta Lietuvos skautų istorijos paroda bei įvyko J. Miltonio dramos teatro spektaklio „Makbetas“ premjera. Įstaiga dalyvavo Vilniaus knygų mugėje bei Anykščių miesto šventėje. Panevėžyje ir Anykščiuose vyko knygos apie siaurąjį geležinkelį pristatymai.

Siekiant prisiminti istoriją Siauruko jubiliejaus proga pristačiau gausiai iliustruotą knygą „Siaurasis geležinkelis Lietuvoje. Anykščių ir Panevėžio siaurukas“, kurioje supažindinama su skirtingose Lietuvos vietose ir skirtingais periodais veikusiomis siaurojo geležinkelio linijomis ir Aukštaitijos siauruku. Kaip minėjau, rugsėjo mėnesį suorganizavome net keturias dienas trukusių renginių ciklą, skirtą 125-erių metų Siauruko jubiliejui pažymėti.

Be jau tradicinių renginių turime užsakymų kelionėms su unikalia siauruko pirtele, taip pat keleiviai įvairioms asmeninėms ar organizacijų šventėms užsako keliones su muzikine programa, teatralizuotu „užpuolimu“ ar išskirtinėmis degustacijomis ir kulinariniais atradimais.

• **Kokių numatėte naujovių 2025-aisiais metais?**

Kaip ir kasmet, taip ir 2025-aisiais metais startuosime su Užgavėnių šventės renginiu kovo 1-ąją. Šiais metais taip pat numatyta praėjusiais metais pasiteisinusi Gegužinė 90-ųjų ritmu, o iš naujovių, kad Helovino renginį pakeis „Oktoberfest“ renginys, vyksiantis kelias dienas spalio mėnesį. Taip pat birželio bei liepos mėnesiais organizuosime keliones dviračiais po Anykščių regioninį parką.

Dar viena naujovė ta, kad mūsų kai kurie renginiai vykę Rekstino miške persikelia į Surdegio siaurojo geležinkelio stotį. Kai baigsime atnaujinti Raguvėlės geležinkelio stotį ir ten atliksime infrastruktūros gerinimo darbus, kai kurie renginiai bus vykdomi ir šioje siaurojo geležinkelio stotyje. Vienas pagrindinių mūsų uždavinių – įveiklinti siaurojo geležinkelio stotis. Šiuo keliu sėkmingai ir einame.

• **Ar buvo atnaujinama infrastruktūra?**

2024 metais LR Susisiekimo ministerija skyrė papildomų lėšų infrastruktūros atnaujinimui –

pabėgių keitimui ir labiausiai pažeistų kelio elementų atnaujinimo projektams parengti. 2024 metais iš viso visame Panevėžys – Rubikiai ruože pakeista 1658 pabėgių (1500 mm pabėgiai). Anykščiuose sutvarkyti dešimt iešmų. Parengti labiausiai nusidėvėjusių kelio Panevėžys – Rubikiai pralaidų ir tiltų tvarkybos projektai. Arkinio betoninio tilto ir metalinio tilto per Šventosios upę sutvarkymui Anykščiuose iš viso reikalinga lėšų suma yra 927 tūkst. Eur, o vienos betoninės pralaidos ir trijų tašyto akmens mūro pralaidų tvarkybos darbams dar reikia 453 tūkst. Eur.

Tokių lėšų, tai yra beveik 1,4 mln. eurų, įstaiga neturi, tikimasi valstybės ar savivaldybių paramos. Tokios investicijos leis ne tik išsaugoti šį mūsų išskirtinį objektą, bet ir toliau sėkmingai vykdyti veiklą. Apie šių investicijų būtinumą informavau ir įstaigos dalininkus – LR Susisiekimo ministeriją, Panevėžio miesto, Panevėžio rajono ir Anykščių rajono savivaldybes. Jei šių projektų nepavyktų užbaigti per kelerius metus, tai gali turėti įtakos mūsų įstaigos ateities perspektyvoms, nes kai kuriose atkarpose reikėtų stabdyti keliones.

• **Teigėte apie galimybę atkurti senovinį garvežį, ar prasidėjo darbai?**

Įstaigos dalininkei Panevėžio miesto savivaldybei perdavus VŠĮ „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ kilnojamąjį turtą – siaurojo geležinkelio garvežį KP4-708 atsivėrė galimybės atkurti veikiantį garvežį.

Praėjusiais metais gavę papildomų lėšų iš LR Susisiekimo ministerijos, pradėjome garvežio atkūrimo darbus. O šį turistinį sezoną pradėsime Panevėžio depe eksponavimui pristatydami sutvarkytą ir atnaujintą garvežį. Nuo balandžio pabaigos panevėžiečiai ir miesto svečiai galės išvysti unikalų atkurtą siaurojo geležinkelio garvežį KP4-708. Tai bus tik trečias siaurojo geležinkelio garvežys eksponuojamas Lietuvoje. Vienas tokių garvežių eksponuojamas Anykščiuose, kitas Šiauliuose. Žinoma, mūsų vienas iš strateginių projektų, kurį taip pat įvardinau ir ateidamas vadovauti įstaigai, atkurti veikiantį, tai yra važiuojantį garvežį. Tam vėlgi reikalingos papildomos lėšos, bet daug darbų jau padaryta ir dabar. Istoriniai garvežiai puškuoja Latvijoje ir Estijoje, ten jie pritraukia daug lankytojų ir turistų. Tikiuosi, kad atkūrus garvežį turistų skaičius dar išaugs ir Panevėžyje bei Anykščiuose.

